

חוברת תרגול – מורשת חיה: מה עובר מדור לדור ואיך היא חיה בתוכנו

מהדורה למורה עולים חדשים

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להבין מהי מורשת חיה ולהבחין בין מורשת מוחשית לבלתי מוחשית
- להכיר דוגמאות ממגוון חגים וקהילות ולזהות את הערך שמאחורי כל מנהג
- לתרגל קריאה והבנה של טקסט עיוני קצר בעברית ברמת חט״ב
- להתחיל לבנות פרויקט אישי של 'המורשת שלי' מתוך הבנה של מה שנלמד

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א׳ – פרק 1 • מהי מורשת? השורש י־ר־ש ומחשי מול בלתי מוחשי – הכרת המושגים

1. י־ר־ש
2. עושים
3. מוחשית

חלק ב׳ – פרק 1 • מהי מורשת? השורש י־ר־ש ומחשי מול בלתי מוחשי – זיהוי ומיון

1. לא נכון – מורשת היא גם מילה, ניגון, מתכון, ערך או מנהג – לא רק חפצים
2. נכון – אי אפשר לגעת בברכה, אבל אומרים אותה ומעבירים אותה הלאה
3. לא נכון – חנוכייה היא חפץ שאפשר לגעת בו – לכן היא מורשת מוחשית
4. לא נכון – ערך הוא רעיון שלא אפשר לגעת בו – זו מורשת בלתי מוחשית

חלק ג׳ – פרק 1 • מהי מורשת? השורש י־ר־ש ומחשי מול בלתי מוחשי – מיון והבנה מעמיקה

1. 1 – ה (מוחשי)
2. 2 – ו (בלתי מוחשי)
3. 3 – ד (מוחשי)
4. 4 – ב (בלתי מוחשי)
5. 5 – א (מוחשי)
6. 6 – ג (בלתי מוחשי)

חלק ד׳ – פרק 1 • מהי מורשת? השורש י־ר־ש ומחשי מול בלתי מוחשי – חשיבה ויישום

1. א – מוחשית אפשר לגעת בה, בלתי מוחשית חיה רק כשעושים אותה
2. ב – כי אנשים ממשיכים לעשות אותה ולהעביר אותה בדרכם

חלק ה׳ – פרק 2 • מורשת בחגי תשרי: ראש השנה, יום כיפור, סוכות ושמחת תורה – היכרות עם החגים

1. ב – ו׳ בתשרי
2. ב – ענפים או קנים שמכסים בהם את גג הסוכה
3. ב – אתרוג, לולב, הדס וערבה
4. ב – יום שבו מתחילה שנה עברית חדשה

חלק ו׳ – פרק 2 • מורשת בחגי תשרי: ראש השנה, יום כיפור, סוכות ושמחת תורה – נכון או לא נכון

1. נכון – אכילת סימנים היא מנהג מוכר של ליל ראש השנה
2. לא נכון – רבים לובשים דווקא בגדים לבנים, כסמל לניקיון ולהתחלה חדשה
3. נכון – כך מתואר המנהג בתחנת סוכות באתר

חלק ז׳ – פרק 2 • מורשת בחגי תשרי: ראש השנה, יום כיפור, סוכות ושמחת תורה – מוחשי, בלתי מוחשי וקהילות

1. כל נדרי
2. אושפיזין

חלק ח׳ – פרק 2 • מורשת בחגי תשרי: ראש השנה, יום כיפור, סוכות ושמחת תורה – התאמת קהילה ומנהג

1. 1 – ג (אמירת סליחות בימים שלפני ראש השנה ולבישת קיטל ביום כיפור)
2. 2 – א (אמירת סליחות כבר מתחילת חודש אלול)
3. 3 – ד (קישוט הסוכה בשרשראות נייר צבעוניות)
4. 4 – ב (הכנת כיסא מקושט לכבוד האושפיזין)

חלק ט׳ – פרק 3 • מורשת בחגי החורף: חנוכה, ט״ו בשבט ופורים – זיהוי ועובדות

- 1. א – שמונה ימים
- 2. ב – ארבע
- 3. א – ראש השנה לאילנות
- 4. א – מגילת אסתר

חלק י׳ – פרק 3 • מורשת בחגי החורף: חנוכה, ט״ו בשבט ופורים – מיון וחיבור

- 1. לא נכון – להפך – בכל ערב מוסיפים נר, עד שבלילה השמיני דולקים כל הנרות יחד
- 2. נכון – חיטה, שעורה, גפן, תאנה, רימון, זית ותמר הם שבעת המינים

חלק י״א – פרק 3 • מורשת בחגי החורף: חנוכה, ט״ו בשבט ופורים – התאמת חג למנהג

- 1 – ד (הדלקת חנוכייה ומשחק בסביבון)
- 2 – א (נטיעת עצים ואכילת פירות בסדר מיוחד)
- 3 – ב (משלוח מנות והתחפשות)
- 4 – ג (מנהגים שעוברים מדור לדור ומתחדשים כל שנה)

חלק י״ב – פרק 3 • מורשת בחגי החורף: חנוכה, ט״ו בשבט ופורים – השלמות

- 1. משלוח מנות
- 2. פרסום

חלק י״ג – פרק 4 • מורשת בפסח ובסיגד: סיפור שעובר הלאה ונעגוע שהתגשם – היכרות עם הסיפור והחג

- 1. נכון – החג מזכיר את המעבר מעבדות לחירות ביציאת מצרים
- 2. לא נכון – סיגד חל חמישים יום אחרי יום הכיפורים
- 3. לא נכון – היום סיגד נחגג גם בישראל ואף הוכרז כחג לאומי

חלק י״ד – פרק 4 • מורשת בפסח ובסיגד: סיפור שעובר הלאה ונעגוע שהתגשם – מוחשי ובלתי מוחשי

- 1. ב – הגדה
- 2. ג – אורית
- 3. ב – כי כל דור מספר אותו לדור הבא בדרך משלו

חלק ט״ו – פרק 4 • מורשת בפסח ובסיגד: סיפור שעובר הלאה ונעגוע שהתגשם – מהקערה להר

- 1. מה
- 2. געז

חלק ט״ז – פרק 4 • מורשת בפסח ובסיגד: סיפור שעובר הלאה ונעגוע שהתגשם – התאמות

- 1 – ד (לחם שטוח שלא תפח, זכר ליציאה ממצרים)
- 2 – ג (מאכל מתוק, זכר לטיט שממנו בנו העבדים לבנים)
- 3 – ה (חצי מצה שמחביאים והילדים מחפשים)
- 4 – ב (ספרי הקודש של קהילת ביתא ישראל)
- 5 – א (המקום שאליו עולים ומתפללים בחג הסיגד)

חלק י״ז – פרק 5 • מנהגים במשפחה ובקהילה לאורך החיים – היכרות עם המנהגים

- 1. א – קערה עם משחת חינה שמורחים על כפות הידיים בטקס החינה
- 2. א – כדי לזכור את ירושלים גם ברגע שמחה
- 3. א – תפילין וספר תורה
- 4. א – טקס בקהילות ספרדיות ומזרחיות לכבוד הולדת בת
- 5. א – מאפה דק ומתוק שמגישים במימונה

חלק י״ח – פרק 5 • מנהגים במשפחה ובקהילה לאורך החיים – התאמת מנהגים ושפות

- 1 – ג (טקס שמתקיים לפני חתונה, מורחים חינה על כפות הידיים)
- 2 – ה (בד פרוש על ארבעה מוטות שמתחתיו עומדים בני הזוג)
- 3 – ו (הבחירה בשם לתינוק, לפעמים לזכר קרוב משפחה)
- 4 – א (יידיש, לדינו, ערבית-יהודית, אמהרית וג׳והורי)
- 5 – ד (מנגינות תפילה ושמחה שעוברות מדור לדור, לפעמים בלי מילים)
- 6 – ב (מנהג מרוקאי של בית פתוח במוצאי פסח)

חלק י״ט – פרק 5 • מנהגים במשפחה ובקהילה לאורך החיים – חושבים ומנהג

- 1. תיאור מנהג אמיתי מתוך הדף או מהבית + הסבר קצר למה הוא משמעותי למשפחה או לקהילה
- 2. השוואה בין שתי שפות: קהילת מוצא, מקום דיבור, וקשר למנהגים או לשירה
- 3. הסבר שמנהגים ממשיכים להתקיים כי אנשים עושים אותם בפועל בכל דור מחדש, ומשתנים מעט מדור לדור

חלק כ׳ – פרק 6 • המורשת שלי: פרויקט אישי ותערוכה כיתתית – היכרות עם הפרויקט

- 1. נכון – אלה שלושת המרכיבים המרכזיים של הפרויקט, בהשראת שיעור 4.
- 2. לא נכון – הפרויקט מבוסס על ראיון אמיתי עם בן או בת משפחה כדי לשמוע סיפור אישי.
- 3. נכון – כך כל הכיתה יכולה להכיר את המורשת של כל תלמיד ותלמידה.
- 4. לא נכון – החשיבות של החפץ היא בסיפור ובקשר המשפחתי שלו, לא בערך הכספי שלו.

כרטיס יציאה – מה לחפש

- התשובה כוללת דוגמה מוחשית ברורה (חפץ/מאכל) ודוגמה בלתי מוחשית ברורה (שיר/ברכה/ערך) משני הקשרים שונים
- התשובה מזכירה שהעברה פעילה - הדלקה, סיפור, בישול, שירה - היא מה שמשמר את המורשת
- התשובה אישית, מזהה מקור דורי (סבא/סבתא/הורים) ומסבירה דרך שימור (סיפור, חזרה, טקס)

טיפים להפעלה:

- אפשר לפרוס את החוברת על פני כמה שיעורים – פרק אחד או שניים בכל מפגש, בהתאם לקצב הכיתה
- לתלמידים עולים או בחנ"מ מומלץ להוסיף תמיכה חזותית ומילון מונחים מתורגם לפני כל פרק
- ניתן לשלב דיון פתוח בין תלמידים ממוצאים שונים כדי להעשיר את חלק הקהילות בכל פרק
- לקראת פרק 'המורשת שלי' כדאי להכין מראש שיחה קצרה עם הורים או סבים, כהכנה לראיון או לאיסוף מתכון/חפץ

חוברת תרגול – מורשת חיה: מה עובר מדור לדור ואיך היא חיה בתוכנו

מורשת חיה – מה עובר מדור לדור ואיך היא חיה בתוכנו

חט״ב · עולים חדשים

תוכן החוברת

1. פרק 1 – מהי מורשת? השורש י־ר־ש ומוחשי מול בלתי מוחשי
2. פרק 2 – מורשת בחגי תשרי: ראש השנה, יום כיפור, סוכות ושמחת תורה
3. פרק 3 – מורשת בחגי החורף: חנוכה, ט״ו בשבט ופורים
4. פרק 4 – מורשת בפסח ובסיגד: סיפור שעובר הלאה וגעגוע שהתגשם
5. פרק 5 – מנהגים במשפחה ובקהילה לאורך החיים
6. פרק 6 – המורשת שלי: פרויקט אישי ותערוכה כיתתית

שם: _____ כיתה: _____

יצרה: רוית ראש בן ישי

חוברת תרגול – מורשת חיה: מה עובר מדור לדור ואיך היא חיה בתוכנו

חוברת התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בחוברת הזו נלמד מה זה מורשת. בכל פרק יש שאלות קצרות. קראו כל שאלה בשקט וכתבו תשובה. בסוף יש שאלות על מה שלמדתם.

📖 מילון קטן:

מורשת	דברים שעוברים מדור לדור – חפצים, סיפורים, מנהגים וערכים
מורשת מוחשית	דבר שאפשר לגעת בו, כמו חפץ או מאכל
מורשת בלתי מוחשית	דבר שאי אפשר לגעת בו, כמו שיר, ברכה או סיפור
השורש י־ר־ש	אותיות משותפות למילים כמו ירושה, יורש ומורשת
מנהג	דרך פעולה שחוזרת על עצמה בקהילה או במשפחה לאורך זמן
קהילה	קבוצת אנשים שחיה יחד ומשתפת מנהגים ותרבות
דור	קבוצת אנשים שחיה באותה תקופה, למשל סבים, הורים וילדים
ערך	רעיון חשוב שמנחה איך להתנהג, כמו חירות, סליחה או אחדות
תחנה	שלב או נושא מסוים בלימוד, כאן – כל חג או מנהג באתר
פרויקט אישי	עבודה שבה כל תלמיד/ה חוקר/ת את המורשת של המשפחה שלו/שלה

1 חלק א' – פרק 1 • מהי מורשת? השורש י־ר־ש ומוחשי מול בלתי מוחשי – הכרת המושגים

השלימו את המילה החסרה.

1. המילה "מורשת" והמילה "ירושה" שייכות לאותו שורש: _____

2. מורשת חיה נשארת חיה רק כשאנחנו _____ אותה – מדליקים, מספרים, מבשלים ומעבירים הלאה

3. מורשת שאפשר לגעת בה, כמו חנוכייה או קערת סדר, נקראת מורשת _____

2 חלק ב' – פרק 1 • מהי מורשת? השורש י־ר־ש ומוחשי מול בלתי מוחשי – זיהוי ומיון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	מורשת היא רק חפצים ישנים שנמצאים בארון	☐	☐
2	ברכות ההדלקה בחנוכה הן דוגמה למורשת בלתי מוחשית	☐	☐
3	חנוכייה היא דוגמה למורשת בלתי מוחשית	☐	☐
4	ערך כמו "אחדות" או "לסלוח" הוא דוגמה למורשת מוחשית	☐	☐

3 חלק ג׳ – פרק 1 • מהי מורשת? השורש י־ר־ש ומוחשי מול בלתי מוחשי – מיון והבנה מעמיקה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. מצה	____	**א.** מוחשי
2. שירי הסדר	____	**ב.** בלתי מוחשי
3. קערת חינה	____	**ג.** בלתי מוחשי
4. ניגונים קהילתיים	____	**ד.** מוחשי
5. סביבון	____	**ה.** מוחשי
6. סיפור המכבים ופך השמן	____	**ו.** בלתי מוחשי

4 חלק ד׳ – פרק 1 • מהי מורשת? השורש י־ר־ש ומוחשי מול בלתי מוחשי – חשיבה ויישום

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה ההבדל בין מורשת שרואים לבין מורשת שמרגישים?

(א) מוחשית אפשר לגעת בה, בלתי מוחשית חיה רק כשעושים אותה (ב) אין הבדל, זה אותו דבר

(ג) מוחשית שייכת רק לחגים (ד) בלתי מוחשית שייכת רק למבוגרים

2. למה מורשת נקראת "חיה"?

(א) כי היא נשמרת רק במוזיאון (ב) כי אנשים ממשיכים לעשות אותה ולהעביר אותה בדרכם

(ג) כי היא קיימת רק אצל אנשים מבוגרים (ד) כי אסור לשנות בה שום דבר

5 חלק ה׳ – פרק 2 • מורשת בחגי תשרי: ראש השנה, יום כיפור, סוכות ושמחת תורה – היכרות עם החגים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מתי חל יום כיפור?

(א) א׳ בתשרי (ב) י׳ בתשרי (ג) ט״ו בתשרי (ד) כ״ב בתשרי

2. מה זה סכך בסוכות?

(א) כלי מוזיקלי שתוקעים בו בראש השנה (ב) ענפים או קנים שמכסים בהם את גג הסוכה

(ג) ספר שקוראים בו ביום כיפור (ד) בגד לבן שלובשים בחג

3. מהם ארבעת המינים?

(א) שופר, כיפה, טלית, מחזור (ב) אתרוג, לולב, הדס וערבה (ג) תפוח, דבש, רימון וראש דג

(ד) מצה, חרוסת, מרור וכרפס

4. מה המשמעות של ראש השנה?

(א) יום שבו נוטעים עצים (ב) יום שבו מתחילה שנה עברית חדשה (ג) יום שבו מדליקים נרות שמונה ימים

(ד) יום שבו קוראים במגילה

6 חלק ו׳ – פרק 2 • מורשת בחגי תשרי: ראש השנה, יום כיפור, סוכות ושמחת תורה – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בראש השנה נהוג לאכול סימנים כמו תפוח בדבש כדי לבקש שנה מתוקה	☐	☐
2	ביום כיפור נהוג ללבוש בגדים שחורים כסמל לאבל	☐	☐
3	אושפיזין הוא מנהג להזמין בכל ערב סוכות אורח מדמויות התנך	☐	☐

7 חלק ז׳ – פרק 2 • מורשת בחגי תשרי: ראש השנה, יום כיפור, סוכות ושמחת תורה – מוחשי, בלתי מוחשי וקהילות

השלימו את המילה החסרה.

1. ביום כיפור התפילה שפותחת את החג בערב נקראת _____

2. בסוכות מזמינים בכל ערב אורח דמיוני מהתנך, מנהג שנקרא _____

8 חלק ח׳ – פרק 2 • מורשת בחגי תשרי: ראש השנה, יום כיפור, סוכות ושמחת תורה – התאמת קהילה ומנהג

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. יהדות אשכנז	___	**א.** אמירת סליחות כבר מתחילת חודש אלול
2. קהילות ספרדיות ומזרחיות	___	**ב.** הכנת כיסא מקושט לכבוד האושפיזין
3. יהדות אשכנז בסוכות	___	**ג.** אמירת סליחות בימים שלפני ראש השנה ולבישת קיטל ביום כיפור
4. יהדות מרוקו בסוכות	___	**ד.** קישוט הסוכה בשרשראות נייר צבעוניות

9 חלק ט׳ – פרק 3 • מורשת בחגי החורף: חנוכה, ט״ו בשבט ופורים – זיהוי ועובדות

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. כמה ימים חוגגים חנוכה?

(א) שמונה ימים (ב) שבעה ימים (ג) שלושה ימים (ד) עשרה ימים

2. כמה אותיות כתובות על הסביבון?

(א) שלוש (ב) ארבע (ג) חמש (ד) שש

3. מה הכינוי של ט״ו בשבט?

(א) ראש השנה לאילנות (ב) יום השקט (ג) יום ההדלקה (ד) חג האור

4. באיזה ספר קוראים בפורים?

(א) מגילת אסתר (ב) הגדה של פסח (ג) מחזור (ד) אורית

10 חלק י׳ – פרק 3 • מורשת בחגי החורף: חנוכה, ט״ו בשבט ופורים – מיון וחיבור

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בחנוכה מדליקים בכל ערב נר אחד פחות, עד שבליל השמיני נשאר נר אחד בלבד	☐	☐
2	שבעת המינים הם פירות ודגנים שקשורים לארץ ישראל ואוכלים אותם בט״ו בשבט	☐	☐

11 חלק י״א – פרק 3 • מורשת בחגי החורף: חנוכה, ט״ו בשבט ופורים – התאמת חג למנהג

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. חנוכה	____	**א.** נטיעת עצים ואכילת פירות בסדר מיוחד
2. ט״ו בשבט	____	**ב.** משלוח מנות והתחפשות
3. פורים	____	**ג.** מנהגים שעוברים מדור לדור ומתחדשים כל שנה
4. כל שלושת החגים	____	**ד.** הדלקת חנוכייה ומשחק בסביבון

12 חלק י״ב – פרק 3 • מורשת בחגי החורף: חנוכה, ט״ו בשבט ופורים – השלמות

השלימו את המילה החסרה.

1. בפורים שולחים _____ לחברים ולמשפחה, כלומר סלסלה עם שני סוגי מאכל לפחות

2. בחנוכה המנהג להדליק נרות בחלון או בפתח הבית נקרא _____ הנס

13 חלק י״ג – פרק 4 • מורשת בפסח ובסיגד: סיפור שעובר הלאה וגעגוע שהתגשם – היכרות עם הסיפור והחג

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	פסח נקרא גם חג החירות	☐	☐
2	סיגד חל שבוע אחרי יום כיפור	☐	☐
3	סיגד נחגג רק באתיופיה ולא בישראל	☐	☐

14 חלק י״ד – פרק 4 • מורשת בפסח ובסיגד: סיפור שעובר הלאה וגעגוע שהתגשם – מוחשי ובלתי מוחשי

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איך קוראים לספר של ליל הסדר?

א) תנ"ך ב) הגדה ג) מחזור ד) אורית

2. איך קוראים לספרים של חג הסיגד?

א) הגדה ב) תורה בלבד ג) אורית ד) מגילה

3. למה הסיפור ממשיך לחיות דור אחרי דור?

א) כי כותבים אותו מחדש כל שנה בספר חדש ב) כי כל דור מספר אותו לדור הבא בדרך משלו

ג) כי רק מבוגרים מספרים אותו ד) כי הוא נשמר רק בספרים ולא מסופר בקול

15 חלק ט"ו – פרק 4 • מורשת בפסח ובסיגד: סיפור שעובר הלאה וגעגוע שהתגשם – מהקערה להר

השלימו את המילה החסרה.

1. בליל הסדר הילדים שואלים את השאלות שמתחילות ב-"_____ נשתנה"

2. בחג הסיגד הקייסים מובילים את התפילה ואת קריאת האורית בשפת _____

16 חלק ט"ז – פרק 4 • מורשת בפסח ובסיגד: סיפור שעובר הלאה וגעגוע שהתגשם – התאמות

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. מצה	___	**א.** המקום שאליו עולים ומתפללים בחג הסיגד
2. חרוסת	___	**ב.** ספרי הקודש של קהילת ביתא ישראל
3. אפיקומן	___	**ג.** מאכל מתוק, זכר לטיט שממנו בנו העבדים לבנים
4. האורית	___	**ד.** לחם שטוח שלא תפח, זכר ליציאה ממצרים
5. ההר	___	**ה.** חצי מצה שמחביאים והילדים מחפשים

17 חלק י"ז – פרק 5 • מנהגים במשפחה ובקהילה לאורך החיים – היכרות עם המנהגים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה עושים עם קערת החינה?

א) קערה עם משחת חינה שמורחים על כפות הידיים בטקס החינה ב) קערה להגשת פירות בט"ו בשבט

ג) כלי לנטילת ידיים לפני הסעודה ד) קערת הסדר של פסח

2. למה שוברים כוס בחתונה?

א) כדי לזכור את ירושלים גם ברגע שמחה ב) כדי לסמן שהחתונה הסתיימה ג) כדי להרחיק מזל רע

ד) כדי לשמח את האורחים בקול רעש

3. אילו חפצים קשורים לבר/בת מצווה?

א) תפילין וספר תורה ב) חנוכייה וסביבון ג) מגילה ורעשן ד) סכך וארבעת המינים

4. מה חוגגים בטקס זבד הבת?

(א) טקס בקהילות ספרדיות ומזרחיות לכבוד הולדת בת (ב) טקס בר מצווה לבנות (ג) שם אחר לחתונה

(ד) מנהג של מתן שם לבן

5. מה אוכלים במימונה?

(א) מאפה דק ומתוק שמגישים במימונה (ב) כוס שבורה בחתונה (ג) בד שפרוש מעל החתן והכלה

(ד) משחת חינה

18 חלק י"ח – פרק 5 • מנהגים במשפחה ובקהילה לאורך החיים – התאמת מנהגים ושפות

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. קערת החינה	____	**א.** יידיש, לדינו, ערבית-יהודית, אמהרית וג׳והורי
2. חופה	____	**ב.** מנהג מרוקאי של בית פתוח במוצאי פסח
3. מתן שם	____	**ג.** טקס שמתקיים לפני חתונה, מורחים חינה על כפות הידיים
4. שפות יהודיות	____	**ד.** מנגינות תפילה ושמחה שעוברות מדור לדור, לפעמים בלי מילים
5. ניגונים קהילתיים	____	**ה.** בד פרוש על ארבעה מוטות שמתחתיו עומדים בני הזוג
6. מימונה	____	**ו.** הבחירה בשם לתינוק, לפעמים לזכר קרוב משפחה

19 חלק י"ט – פרק 5 • מנהגים במשפחה ובקהילה לאורך החיים – חושבים ומנהג

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. תארו מנהג משפחתי או קהילתי אחד שמלווה שמחה (לידה, בר/בת מצווה או חתונה), וכתבו למה הוא חשוב למשפחה.

2. בחרו שתיים מהשפות היהודיות שמוזכרות (יידיש, לדינו, ערבית-יהודית, אמהרית, ג׳והורי) וכתבו במה הן דומות ובמה הן שונות.

3. הסבירו במילים שלכם למה מנהגי משפחה וקהילה הם דוגמה ל'מורשת חיה', ולא רק זיכרון מהעבר.

20 חלק כ׳ – פרק 6 • המורשת שלי: פרויקט אישי ותערוכה כיתתית – היכרות עם הפרויקט

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	פרויקט 'המורשת שלי' כולל ראיון, חפץ מספר סיפור ומתכון משפחתי.	☐	☐
2	בפרויקט לא צריך לדבר עם אף אחד מהמשפחה, אפשר רק לחפש מידע באינטרנט.	☐	☐
3	בסוף הפרויקט מציגים את התוצרים בתערוכה שנקראת מוזיאון מורשת כיתתי.	☐	☐
4	חפץ מספר סיפור חייב להיות שווה הרבה כסף.	☐	☐

כרטיס יציאה

תני/תן דוגמה אחת למורשת מוחשית ואחת לבלתי מוחשית מתוך שני חגים שונים שלמדנו

הסבירו במשפט אחד מדוע מורשת 'חיה' רק כאשר אנשים ממשיכים לעשות אותה

בחרו מנהג משפחתי אחד שלכם וכתבו מאיזה דור הוא הגיע ואיך הוא נשמר

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀